

УНИВЕРСИТЕТ ПО АРХИТЕКТУРА, СТРОИТЕЛСТВО И ГЕОДЕЗИЯ
ГЕОДЕЗИЧЕСКИ ФАКУЛТЕТ

КАТЕДРА „ГЕОДЕЗИЯ И ГЕОИНФОРМАТИКА”

У П Р А Ж Н Е Н И Я П О Г Е О Д Е З И Я

за студентите от Архитектурния, Транспортния и
Хидротехническият факултети

Студент: .....

Специалност :..... фак. № .....

Учебна година	Семестър	Ръководител на упражненията	Успех от упражненията		Подпис на ръководителя
202_/202_					

Упражненията по геодезия имат за цел да затвърдят познанията, получени при лекциите. За да може правилно да се провеждат упражненията, студентите могат предварително и самостоятелно да отговорят писмено на въпросите от предстоящото упражнение. През часовете, предвидени за упражнения, студентите извършват практическа работа с геодезически инструменти, правят измервания и изчисления, резултатите, от които вписват грижливо в предвидените формуляри, карнети или оставеното за целта място. За изчисленията в упражненията студентите използват калкулатори като помагала, за упражнение №4 „Изобразяване на релефа на земната повърхност” паус размер А4 (20/30 cm).

УПРАЖНЕНИЯТА СЕ ПОПЪЛВАТ С МОЛИВ!

ПЛАН
за упражненията по геодезия

№	ТЕМА	часове	Помагала	За факултет
Работа с топографски планове и карти				
1	Ъглови мерки. Мащаби	2	Калкулатор	АФ, ТФ, ХТФ
2	Топографски планове и карти и решаване на задачи върху тях	3	Калкулатор	АФ,ТФ,ХТФ
3	Аналитично определяне на площи	1	Калкулатор	АФ,ТФ,ХТФ
4	Изобразяване на релефа на земната повърхност	2	Паус 20/30	ХТФ
Измервания на ъгли и дължини				
5	Оптичен теодолит. Измерване на ъгли	2	Калкулатор	ТФ,ХТФ
6	Тотална станция. Измерване на ъгли и дължини	2	Калкулатор	ТФ,ХТФ
Изчисления на координати на точки				
7	Основни задачи при координатните изчисления	2	Калкулатор	АФ,ТФ,ХТФ
8	Изчисления на координати на точки чрез засечки	2		
9	Изчисления на координати на точки чрез полигонов ход	2	Калкулатор	ТФ,ХТФ
Измерване на превишения. Изчисление на надморски височини на точки				
10	Оптичен и електронен нивелир. Измерване на превишения	3		ТФ,ХТФ
11	Геометрична нивелация на редица от точки	3	Калкулатор	ТФ,ХТФ
12	Нивелиране на напречни и надлъжни профили	2	Калкулатор	ТФ
13	Нивелиране на повърхнини	2	Калкулатор	ХТФ
14	Тригонометрично определяне на надморски височини (Тригонометрична нивелация)	2	Калкулатор	ТФ,ХТФ
Цифров модел на територията				
15	Създаване на цифров модел на територията	2		
16	Създаване на цифров модел на пътно трасе	2		ТФ
17	Моделиране на теренна повърхнина	2		ТФ
18	Полярна снимка	2		АФ, ХТФ
19	Обработка на полярната снимка	2		АФ, ХТФ
Други				
20	Определяне на географски координати с навигационен GPS. Въвеждане на географски координати и характеристики за обект в Google Earth.	1		АФ
21	Използване на цифрови модели, услуги от кадастъра.	2		АФ

Забележка: Номерацията на отделните теми се определя от плановете за упражнения на различните специалности и е дадена в последната колона.

ТЕМА 1: ЪГЛОВИ МЕРКИ. МАЩАБИ

I. ЪГЛОВИ МЕРКИ:

1. Ъглови мерки, използвани в геодезията:

2. Формули за превръщане на ъгли в различни ъглови мерки:

Задача 1. Ъгълът $\beta^\circ = CD, CDAB^\circ$ (където $ABCD$ е факултетния номер на студента) да се превърне в следните ъглови мерки:

$$\beta^g =$$

$$\beta^{rad} =$$

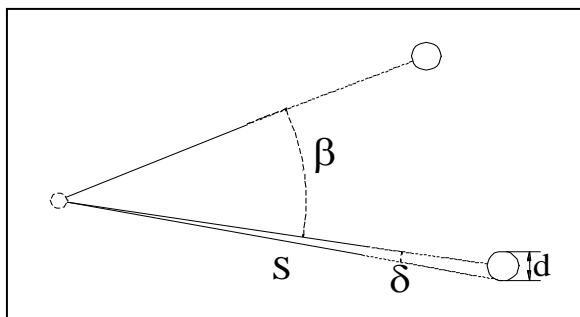
Задача 2. Ъгълът $\gamma^g = CD, ABCD^g$ да се превърне в следните ъглови мерки:

$$\gamma^\circ =$$

$$\gamma^\circ ' '' =$$

$$\gamma^{rad} =$$

Задача 3. Да се определи грешката δ , която ще се допусне при измерване на ъгъл β , ако вместо в средата, насочването е извършено в края на жалона. Диаметърът на жалона е $d = 3$ см и разстоянието до него е $S = CD.AB$ м (фиг. 1).

Фиг. 1

II. МАЩАБИ:**1. Мащаб:**

а. Определение за мащаб:

б. Видове мащаби:

Задача 4. *От план в мащаб 1:D000 е измерена една дължина $a=CD$ м. Да се определи на каква дължина $A=?$ на терена отговаря?*

Задача 5. *Да се определи на каква дължина $a=?$ от план в мащаб 1:C000 отговаря измерена дължина на терена $A=B\bar{C}D, CD$ м?*

2. Какво представлява директна и пределна точност на графичните мащаби?

Задача 4. *Да се построи линеен мащаб за план 1: 1000 с директна точност на отчитане $t = 1$ м. Върху начертания мащаб да се означаи отсечка, която отговаря на $CD.A$ м от действителността.*